

**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2**
**THE TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND 21st CENTURY SKILLS OF SCHOOL
ADMINISTRATOR UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

วิรวรรณ จิตต์ปราณี¹

WIRAWAN JITPRANEE

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช²

CHOOMSACK INTARAK

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 2) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 48 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนรองผู้อำนวยการ 1 คน และครู 2 คน รวมทั้งสิ้น 192 คนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดของบาสและอวลิโอ (Bass and Avolio) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเบลลันกาและแบรนด์ (Bellanca and Brandt) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
2. การมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง / ทักษะในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research study aims to investigate 1) the transformational leadership of administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2, 2) the 21st Century Skills of administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2 and 3) the relationship between the transformational leadership and the 21st Century Skills of administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2. The respondents of each school were a school administrator, a deputy school administrator, and 2 teachers, with a total of 192 respondents. The research instrument was a questionnaire regarding transformational leadership based on Bass and Avolio is concept. For the 21st Century Skills was used based on of Bellanca and Brandt concept. The descriptive statistic used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings of the research were as follow :

1. The transformational leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2, as a whole and as individual aspect were rated at a high level. When considering at individual aspect, they were ranked by the descending orders of arithmetic mean as follows; Idealized Influence of Charisma Leadership, Intellectual stimulation, Inspirational motivation and Individualized consideration respectively.

2. The 21st Century Skills of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2, as a whole and as individual aspect were rated at a high level. When considering at individual aspect, they were ranked by the descending orders of arithmetic mean as follows; communication skills and collaborative skills, technological skills, cross-cultural skills and global awareness, enthusiasm, critical thinking, creative thinking skills, and business and entrepreneurial literacy respectively.

3. The transformational leadership of school administrators was statistically related to the 21st Century Skills of administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2 at the 0.01 level of significant.

KEY WORD : TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP / 21st CENTURY SKILLS

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกกำลังอยู่ในยุคที่เรียกกันว่า "โลกาภิวัตน์" (globalization) ความเจริญก้าวหน้าของการสื่อสาร โทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยปัจจุบันทำให้โลกแคบลง สามารถติดต่อสื่อสารข้อความถึงกันและกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้วัฒนธรรมวิถีชีวิตความเชื่อ ความคิด ของสังคม สามารถเผยแพร่กระจายและถ่ายทอดกันได้ง่าย เกิดลัทธิเอาอย่างตามกระแสชาวลोकและเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงเป็นการยากที่จะควบคุมการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดต่อสังคมได้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวหากเป็นไปรวดเร็วในอัตราที่เกินจะรับได้ สังคมก็จะมีปัญหาขาดความสมดุลทางสังคม แต่หากการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในอัตราที่พอรับได้ ประชาชนในสังคมนั้นก็จะสามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างพอดีและมีความสุข ซึ่งในการที่จะรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องมีการศึกษาเข้ามาขับเคลื่อนเพื่อนำพาสังคมไปในทิศทางที่ปรารถนา และนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมในยุคปัจจุบันและในอนาคตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหากโรงเรียนใดที่มีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมากกว่าย่อมได้เปรียบในการแข่งขันนั้น การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะนำพาองค์กรจากสภาพปัจจุบันไปสู่สภาวะในอนาคตตามที่ต้องการ ซึ่งจะต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆมากมายในการก้าวผ่านในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ทำให้วงการการศึกษาในประเทศไทยจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อ ความท้าทายที่ต้องเผชิญอยู่ จึงต้องการรูปแบบการทำงานที่สามารถ

พัฒนารอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ แห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อที่สามารถจัดการศึกษาและพัฒนาทักษะด้านต่างๆ มาตอบสนองต่อความต้องการที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ การพัฒนารอบความคิดที่ครอบคลุมเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นจำเป็นต้องจะต้องสร้างระบบส่งเสริมเพิ่มขึ้นจากทักษะเฉพาะด้านองค์ความรู้ความชำนาญการและความสามารถในการเรียนรู้ด้านต่างๆเพื่อช่วยให้เกิดความรอบรู้ มีความสามารถที่จำเป็นและหลากหลาย ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงจิตใจ อุปนิสัยและคุณสมบัติทางกายภาพต่างๆของมนุษย์ให้ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถเกื้อหนุนพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆของประเทศได้ต่อไปในการที่ก้าวผ่านความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นจำเป็นต้องมีผู้นำ ซึ่งในการที่จะเป็นผู้นำในภาวะของการเปลี่ยนแปลงจะต้องอาศัยความเป็นผู้นำที่จะแสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้อำนาจภายในตัวของผู้นำเอง เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งเมื่อสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงองค์กรก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงจากความเปลี่ยนแปลงนั้นได้ ผู้นำโรงเรียนที่มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะสามารถนำพาหน่วยงานให้ไปสู่สิ่งที่ดีกว่า โดยไม่ต้องรอให้เปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอก มีการนำเทคนิคต่างๆที่เหมาะสมมาพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้สถานศึกษาสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะ

เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ผู้นำในโรงเรียนซึ่งเป็นผู้บริหารนั้นจึงมีบทบาทและหน้าที่ในการกำหนดทิศทาง การเปลี่ยนแปลง มีอำนาจในการตัดสินใจ เป็นผู้กระตุ้นใจให้ ผู้ร่วมงานสามารถทำงานอย่างเต็มความสามารถ และในปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษาจากนโยบายต่างๆของกระทรวงศึกษาธิการทำให้โรงเรียนมีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อรองรับนโยบายในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ จึงเป็นบทบาทหนึ่งซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องใช้กระบวนการที่เหมาะสมให้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดการณ์อนาคตในรูปแบบเดิมได้ ผู้นำและผู้ตามในโรงเรียนต้องคิดออกจากกฎเกณฑ์เดิมๆไปสู่รูปแบบใหม่ๆ และเข้าใจสภาพการแข่งขันยุคใหม่ที่มีความรวดเร็วอันเป็นตัวกำหนดความแตกต่างของแนวคิดระหว่างผู้นำและผู้ตาม ผู้ชนะและผู้แพ้ โรงเรียนจำนวนไม่น้อยที่ต้องล้มเหลวเพราะขาดการเปลี่ยนแปลงและในขณะเดียวกัน โรงเรียนจำนวนไม่น้อยที่ประสบผลสำเร็จเพราะมีการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรสำคัญของโรงเรียน จะเป็นตัวจักรสำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองให้ก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการสร้างฐานแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นรูปแบบของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียน ให้เกิดมรรคเกิดผลสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่โดยเฉพาะ

ผู้บริหารในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาและเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงต้องเป็นบุคลากรที่มีศักยภาพสูงในการที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มีศักยภาพแห่งความเป็นผู้มีความรู้ที่สามารถ มีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เป็นผู้นำทางการศึกษาที่จะสามารถนำเอาทั้งศาสตร์และศิลป์มาปฏิบัติร่วมกันได้อย่างสมดุลในเชิงบูรณาการ นำองค์การให้ก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลง และประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2
2. เพื่อทราบทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

สมมุติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 อยู่
ในระดับปานกลาง

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะใน
ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 สัมพันธ์กัน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็น
การศึกษาข้อมูล สถิติ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ จาก
ตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร เว็บไซต์ ตลอดจน
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำ
ผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย ขอ
คำแนะนำและความเห็นชอบในการจัดทำโครงร่างงานวิจัย
จากอาจารย์ที่ปรึกษา รับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข
ข้อบกพร่องต่างๆ ให้สมบูรณ์ และขออนุมัติโครงร่าง
งานวิจัยจากภาควิชา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่
ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบ
พัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
ของเครื่องมือ แล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลจาก
กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาตรวจสอบ
ความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผล
การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอน
ของการจัดทำรายงานผลการวิจัยนำเสนอต่อ
คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้
ถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และจัดทำรายงานการ
วิจัยฉบับร่างนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
เสนอแนะ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิต

วิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 52
โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการกำหนด
ขนาดตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (krejcie
and morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 48 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง
กับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ตัวแปรต้น (X_{tot}) คือ ตัวแปรเกี่ยวกับ
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
3. ตัวแปรตาม (Y_{tot}) คือ ตัวแปรเกี่ยวกับ
ทักษะในศตวรรษที่ 21

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น
แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับ
การศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และ
ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับการมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเบลลันกา และแบรนด์ (Bellanca and Brandt)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและทักษะในศตวรรษที่ 21

2. ขั้นตอนที่ 2 นำผลการศึกษามาประมวลผลเพื่อกำหนดโครงสร้างและปรับปรุงเครื่องมือโดยการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุง

4. ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าเฉลี่ย 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

5. ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่ประชากรเพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.982

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษาต่างๆ ด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ตัวแทนช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้สำหรับการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสิทธิภาพในการทำงานใช้ความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน/ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(standard deviation) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบส (Best) ดังนี้

มัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน/ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

มัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน/ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

มัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน/ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

มัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน/ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

มัชฌิมเลขคณิต 1.00–1.49 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน/ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับการ มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person's product moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จำแนกออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2

ผู้วิจัยวิเคราะห์จากค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบส (Best) ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม (X_{tot})

(n =48)

ด้าน	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_{tot})	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1)	4.33	0.63	มาก
2	การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2)	4.27	0.64	มาก
3	การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3)	4.27	0.62	มาก
4	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)	4.22	0.70	มาก
	รวม (X_{tot})	4.27	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.63$) การกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.62$) การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.64$) การคำนึงถึง

ความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.70$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.62 - 0.70 หมายความว่าข้อมูลมีการกระจายปานกลางแสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 (Y_{tot})

(n = 48)

ด้าน	ทักษะในศตวรรษที่ 21 (Y_{tot})	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ทักษะด้านเทคโนโลยี (Y_1)	4.31	0.53	มาก
2	ทักษะความสนใจใคร่รู้และมีจินตนาการ (Y_2)	4.23	0.61	มาก
3	ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Y_3)	4.18	0.64	มาก
4	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y_4)	4.16	0.62	มาก
5	ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน (Y_5)	4.37	0.62	มาก
6	ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (Y_6)	4.10	0.75	มาก
7	ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Y_7)	4.27	0.60	มาก
รวม (Y_{tot})		4.23	0.62	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.62$) เมื่อพิจารณารายด้านการมีทักษะในศตวรรษ

ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อยดังนี้ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.62$) ทักษะด้านเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.53$)

ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ($\bar{X} = 4.27, SD = 0.60$) ทักษะความสนใจใคร่รู้และมีจินตนาการ ($\bar{X} = 4.23, SD = 0.61$) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{X} = 4.18, SD = 0.64$) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.16, SD = 0.62$) และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ($\bar{X} = 4.10, SD = 0.75$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าข้อมูลอยู่ระหว่าง 0.53 – 0.75 หมายความว่าข้อมูลมีการกระจายข้อมูลปานกลางแสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษากับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษากับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient correlation) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

ตัวแปร	ทักษะด้านเทคโนโลยี (Y_1)	ทักษะความสนใจใคร่รู้และมีจินตนาการ (Y_2)	ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Y_3)	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y_4)	ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน (Y_5)	ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (Y_6)	ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Y_7)	ภาพรวม (Y_{tot})
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1)	0.499**	0.540**	0.570**	0.525**	0.509**	0.502**	0.583**	0.606**
2. การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2)	0.506**	0.560**	0.599**	0.542**	0.530**	0.560**	0.632**	0.627**
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3)	0.464**	0.469**	0.563**	0.507**	0.495**	0.545**	0.606**	0.569**
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)	0.484**	0.521**	0.611**	0.540**	0.500**	0.565**	0.586**	0.613**
ภาพรวม (X_{tot})	0.516**	0.553**	0.620**	0.559**	0.538**	0.575**	0.636**	0.639**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_{tot}) กับทักษะในศตวรรษที่ 21 (Y_{tot}) ของ

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน และเป็น

ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.639^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนรายด้าน ($X_1 - X_4$) กับทักษะในศตวรรษที่ 21 (Y_{tot}) ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) ($r_{xy}= 0.644^{**}$) การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) ($r_{xy}= 0.687^{**}$) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3) ($r_{xy}= 0.634^{**}$) และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) ($r_{xy}= 0.672^{**}$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับการการมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคู่ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษากับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เมื่อเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) มีความสัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและความสนใจต่อโลก (Y_7) ($r_{xy}= 0.632^{**}$) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) มีความสัมพันธ์กับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Y_3) ($r_{xy}= 0.611^{**}$) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3) มีความสัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและความสนใจต่อโลก (Y_7) ($r_{xy}= 0.606^{**}$) การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) มีความสัมพันธ์กับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Y_3) ($r_{xy}= 0.599^{**}$) และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) มีความสัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและความสนใจต่อโลก (Y_7) ($r_{xy}= 0.586^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระดับ 51-60 ปี ระดับการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาโท มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 26-30 ปีขึ้นไป ซึ่งจากประสบการณ์การทำงานที่มีมากทำให้สามารถปรับตัวได้ เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทุกยุคทุกสมัย มีวุฒิภาวะสูงจึงสามารถบริหารจัดการกับความรู้สึกละอายใจของตนเอง มีความสามารถรับรู้ได้ไว มีอิทธิพลต่อบุคคลสำคัญอื่นๆ และสามารถสร้างสมดุลของภาวะจิตใจและแรงขับของตน ด้วยพฤติกรรมอย่างผู้มีสติสัมปชัญญะและมีจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับไฟนอลย์ พระเมื่องได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและเอกชน จะทำให้การบริหารงานในองค์การประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามี ความสำคัญยิ่งที่จะส่งเสริมครูผู้สอนเกิดความรู้สึกรักและภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงาน คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม สร้างเจตคติที่ดีกับครูผู้สอน กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ส่งเสริมให้ครูมีความใฝ่รู้มากขึ้น ชี้แนะแนวทางให้เห็นวิธีการในการปฏิบัติงาน คิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ๆ เปลี่ยนวิธีการทำงาน จากวิธีการทำงานแบบเก่าเห็นความสำคัญของครูผู้สอนเป็นรายบุคคล กระตุ้นให้มีการพัฒนาตนเอง มีการ กระจายอำนาจ มอบหมายงานให้แก่บุคคล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน เห็นคุณค่า ความรู้ ความสามารถ แนวคิดของครูผู้สอน ปฏิบัติตนเป็น

แบบอย่างที่ดีแสดงออกถึงการชื่นชมความสามารถและผลงานของครูผู้สอนแต่ละคนเป็นที่เชื่อถือ ยึดถือหลักคุณธรรมและจริยธรรม สร้างขวัญและกำลังใจที่ดี มีความจริงใจต่อกันในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับนิยามขั้นสูงที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการกระตุ้นทางปัญญาและด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้ 1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่เคารพนับถือของผู้ร่วมงานอยู่ในระดับสูงสุด 2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าโดยผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาอบรม เข้าสัมมนา ศึกษานำอยู่ในระดับสูงสุด 3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารใช้เหตุผลและข้อมูลในการตัดสินใจและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานอย่างมีเหตุผลอยู่ในระดับสูงสุด 4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ผู้ร่วมงานอย่างละเอียดถี่ถ้วนอยู่ในระดับสูงสุด

2. จากผลการวิจัยพบว่า การมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากอายุของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในขนาดมีอายุที่หลากหลาย ประสบการณ์การทำงานมีแตกต่างกันออกไป แต่ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้บุคคลเดียวอาจต้องทำงานหลายอย่าง เกี่ยวข้องกับหลายทีมงาน และสถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้ผู้บริหารในฐานะผู้นำทีมต้องให้ความสำคัญกับการสร้างและส่งเสริมทีมงานที่มีวัฒนธรรมหลากหลายให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจกันสร้างพลังร่วม ซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีจะช่วยยกระดับผลสำเร็จของงาน การบริหารและพัฒนาคนจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะคนเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร องค์กรจึงหันมาให้ความสนใจในการยกระดับการบริหารและพัฒนาคนสำหรับผู้บริหารสมัยใหม่ในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามทิศทางและเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ ถนอมขยธวัช ได้ศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษาพบว่าความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ทุกภูมิภาคของโลกสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว เชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน ส่งผลต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษาภายใต้สังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา ที่เน้นทั้งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับอนาคตตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับนักศึกษาในยุคนี้ ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ นอกจากทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้วนั้น การพัฒนาให้นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตและยืนหยัดในโลกอนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งด้านการดำเนินชีวิตและด้านหน้าที่การงาน สามารถปรับตัวให้รู้เท่า

ทันการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในศตวรรษนี้ สามารถเอาตัวรอด และประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องเสริมสร้างในนักศึกษาที่มีคุณลักษณะ ทักษะแห่งอนาคตใหม่ พัฒนาจิตสำนึกต่อธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกต่อการเป็นพลเมืองและจรรยาบรรณให้สังคมในอนาคตน่าอยู่มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย พุทธสอน ได้ศึกษาแนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า การปฏิบัติตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต ซึ่งเป็นโลกของการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ คือ แนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชาญฉลาดและรู้เท่าทัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความสำเร็จให้กับตนเองต่อไป ต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงตนเองทั้งในด้านความคิด การกระทำ ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และทัศนคติให้เจริญงอกงามขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น เพื่อช่วยให้ตนเองมีความสุข ความชำนาญ และทัศนคติให้เจริญงอกงามขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น เพื่อช่วยให้ตนเองมีความสุข ความเจริญ เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม โดยสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเองเป็นสำคัญ ฉะนั้น การเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่จึงเป็นการพัฒนาด้านตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาด้านต่างๆ การที่นักศึกษาผู้ใหญ่ได้พัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถ เป็นการเพิ่มศักยภาพของตนเอง ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ เกิดความเสมอภาคความกินดีอยู่ดี มีสุขภาพอนามัยที่ดี และเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับทักษะ

ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าหากผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ก็จะต้องมีไปพร้อมกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนกับการมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เนื่องมาจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา โดยคุณลักษณะของผู้บริหารจัดการ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีบุคลิกภาพดี มีความคิดริเริ่ม รู้จักปรับปรุงแก้ไขความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจ มีความเข้าใจบุคลิกทั่วไปและเข้าใจสังคมได้ดี มีความอดทนและรับผิดชอบสูง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประสานงานได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและยอมรับนับถือ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและความยุติธรรม การสร้างภาวะผู้นำที่ดีนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกคน ทั้งนี้เพื่อให้องค์การบริหารลุล่วงวัตถุประสงค์ ผู้บริหารถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการนำพาการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้นอกจากนี้ผู้บริหารยังเป็นผู้สร้างค่านิยม แรงบันดาลใจและความเชื่อ รวมทั้งต้องสื่อสารแก่นของค่านิยมและความเชื่อดังกล่าวสู่ผู้ตาม ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์มีลักษณะการทำงานเป็นทีม มีการประสานความร่วมมือมีทักษะการติดต่อสื่อสาร มีความรู้ทางการศึกษาเป็นอย่างดี และต้องมีกระบวนการค้นหาและพัฒนาศักยภาพของผู้ตามอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล โยคานุกุล ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ปัญหา

ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด เพราะว่าผู้บริหารต้องแสวงหามุมมอง วิธีการใหม่ในการแก้ปัญหา สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมองหลายแง่มุม มีความเฉลียวฉลาดและสมรรถภาพอย่างสูงในการทำอะไรๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐรัฐ ธนิตกรที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่าผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจะต้องแสดงออกหรือปฏิบัติตนในลักษณะมีคุณธรรม จริยธรรมคุณลักษณะซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และภักดีต่อองค์กร มีการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงาน มองเห็น เข้าใจและมีความปรารถนาแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้บริหารต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ มีคุณลักษณะจำเพาะที่น่าสนใจ มีเสน่ห์ที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งการเอาใจใส่ต่อชีวิต ความคิดและสังคมของผู้ร่วมงาน โดยที่ผู้บริหารต้องมีความรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชนชาติต่างๆ มีความสามารถในการให้บริการกับเพื่อนร่วมงาน มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงาน เป็นเรื่องที่สำคัญในยุคการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมที่ ประเทศไทยต้องอยู่ภายใต้กรอบความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่ต้องรับการเคลื่อนย้ายบุคลากรและนักศึกษาจากต่างชาติเข้าสู่สถานศึกษา อีกทั้งการเป็นผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยต้องมีการใช้อำนาจโดยตำแหน่งตามทำนองคลองธรรม โดยใช้ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเกิดการยอมรับของสังคม มีการใช้อำนาจจากความกล้าหาญ รวมถึงการใช้อำนาจเพื่อการลงโทษและให้รางวัล เมื่อมีการกระทำที่สมควร นอกจากนี้แล้วผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยที่มีภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรมจะต้องมีการสื่อสารที่ผู้บริหารต้องมี

ความสามารถในการสื่อสารในภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ มีความอดทนในการสื่อสาร มีความรอบรู้ในวัฒนธรรมชาติอื่น และสุดท้ายมีความสามารถในการบริหารความขัดแย้งสามารถอธิบายได้ว่าการเป็นผู้บริหารสถาบันศึกษาหรือองค์กรต่างๆภายใต้การเป็นเขตเศรษฐกิจอาเซียน การเข้าใจและสามารถสื่อสารภาษาอื่นได้เป็นอย่างดีจะทำให้การสร้าง ความเข้าใจในเป้าหมายหรือกระบวนการทำงานหรือแผนงานได้เป็นอย่างดีส่งผลให้การทำงานภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพรวมทั้งผู้บริหารที่มีทักษะการสื่อสารในภาษาอื่นได้ในรูปแบบสร้างสรรค์ ผสมกับความรอบรู้ในวัฒนธรรมชาติอื่นกับสามารถใช้ภาษาและสร้างความเข้าใจในเจตนารมณ์ของการสื่อสารโดยไม่ขัดต่อความรู้สึกหรือประเพณี วัฒนธรรมการทำงานของผู้รับข่าวสาร ก็จะทำให้ผลของการทำงานเกิดประสิทธิภาพหรือผลลัพธ์ในเชิงบวก สอดคล้องกับบวรณ คณานุรักษ์ ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเพื่อองค์กรที่มีประสิทธิภาพ พบว่าองค์กรยุคใหม่จึงควรที่จะมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่เปรียบเสมือนความสามารถที่สำคัญขององค์กรซึ่งความสามารถที่ผู้นำควรมี คือ คุณภาพและคุณลักษณะส่วนบุคคล ช่วงเวลาสำหรับการตัดสินใจอย่างรอบคอบ การจัดการสถานการณ์ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากรจากศักยภาพที่แท้จริง ความสามารถในการกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ การให้ความสนใจต่อรายละเอียด และการจัดการความสามารถหลัก ภาวะผู้นำที่มีศักยภาพเป็นเลิศที่มีความสามารถเป็นผู้นำตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการบ่มเพาะภาวะผู้นำที่มีศักยภาพเป็นเลิศในทุกๆ ระดับขององค์กรและ ภาวะผู้นำที่เกิดจากการปฏิบัติงานภายใต้สภาพเสมือนจริง ซึ่งจะมีกระบวนการสร้างภาวะผู้นำที่เกิดจากการปฏิบัติงานภายใต้สภาพเสมือนจริง 5 ขั้นตอน คือ ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนการจัดการภาวะผู้นำเปรียบเสมือนกับการจัดการที่ดีเลิศ ภาวะผู้นำที่มีความสำคัญกับค่านิยม ภาวะผู้นำที่มีความน่าเชื่อถือ และ

ภาวะผู้นำที่มีจิตวิญญาณ จึงจะสามารถจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อจัดการและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้เท่าทันยุคสมัย เป็นตัวอย่างสร้างอุดมการณ์ วิสัยทัศน์กระตุ้นให้บุคลากรตื่นตัวในการทำงาน โดยส่งเสริมและมอบหมายงานให้เหมาะสมกับบุคคล สามารถนำพางค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆในอนาคต

2. จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ได้แก่ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และมีจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าในศตวรรษที่ 21 นั้น ควรส่งเสริมทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารให้ได้ประโยชน์ มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริหารจัดการองค์กร ส่งเสริมกระตุ้นความคิดและจินตนาการในการทำงานให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับโลกในยุคปัจจุบัน

3. จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันและเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ดังนั้น ในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียนในยุคนี้นี้ควรต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงควบคู่ไปกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านต่างๆ เพื่อที่จะสามารถปรับตัว และสนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงสร้างวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ที่ชัดเจน เพื่อบรรลุภารกิจขององค์กรได้ ส่งเสริมการดำเนินการต่างๆโดยใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆในการดำเนินงานในองค์กร เพื่อประโยชน์แก่บุคลากรทุกคนในองค์กร โดยกระทรวงศึกษาธิการควรสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน เกิดการปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันกับยุคศตวรรษที่ 21 โดยอาจจัดอบรม สัมมนา หรือให้นโยบายใหม่ๆที่สามารถกระตุ้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยี และการสื่อสารระหว่างองค์กรเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

3. ควรมีการศึกษาวิจัยทักษะการบริหารด้านอื่นๆ ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกวรรณ เชื้อบ้านเกาะ. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2559.
- ณัฐรัฐ ธนธิตกร. “ภาวะผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2556.
- นฤมล โยคานุกุล. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556.
- นิตยา ชันธุแสง. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2558.
- เบญจวรรณ ถนอมขยธวัช. “ทักษะแห่งศตวรรษที่21 ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2559.
- เบลล์กานและแบรนต์, **ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21**, แปลโดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. กรุงเทพฯ: openworld, 2554.
- พิณสุดา สิริธังศรี. **ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีการพิมพ์, 2553.
- ไพบุลย์ พระเมือง. “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2557.
- มาตรฐานวิชาชีพ. **สมรรถนะครูและแนวทางพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2548.
- ศิริกาญจน์ ช่วยจันทร์. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2557.
- ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ, “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills: The Challenges Ahead,” ใน **เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต**, 2556.
- อรรถวิท ชื่นจิตต์, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทเอกชนรุ่นเจนเนอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2557.
- เอกชัย พุทธสอน. “แนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556

ภาษาต่างประเทศ

- Bass and Avolio, **Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership** (Thousand Oaks: Sage Publications,1994), 4-6
- Bass, B.M. **Transformational Leadership : Industrial, Military ,and Educational Impact**. Mahwah, New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, 1988.
- Bellanca, James and Brandt, Ron. (eds). **21st Century Skills : Rethinking How Students Learn**. (Indiana : Solution Tree Press,2010)
- Bernard M.Bass, and Bruce J. Avolio, **Improveing Organization Effectiveness Throungh Transformational Leadership**. (California : SAGE Publicational,Inc.,1994) :203-213.
- Berry, B. **Teaching 2030 : What we must do for our students and your public school**. New York: Teacher College Press, 2011.
- Burns, J.M. **Leadership**. New York : Harper and Row, 1978.
- Harris , Phillip R. **High Performance Leadership : Strategies for Maximum Carur Productivity Glenview** Illinois : Scott Foresman and Company, 1989
- Jyrki, Loima. **Curriculum development learning and 21st Century skills**. 2011.
- Lee J. Cronbach, **Essentials of Psychological Testing**, 3nd ed. (New York : Harper and Row Publisher, 1974),161.
- Lunenburg FredC. & Ornstein, Allan C., **Education Administration : concept and Practice**. Belmont (wadsworth, 2012) : 20-22.
- Robert Krejcie, And Daryle W. Morgan, “Determining Sample Size for Research Activitie,” *Journal for Education and Psychological Measurement* 3,(November.1970): 608.
- Stewart, V. **Aworld-class education: learning from international modelsof excellence and innovation**. USA: ASCD, 1012.
- Tichy ,Noel M. and Anne Devanna. “The Transformational Leader.”*Training and Development Journal* 40, 7 (July, 1986) : 17-32